

Renovasjonsselskapet GLØR IKS
Postboks 170
2601 Lillehammer

Saksbehandler:

Stein Egil Granli

Rapport fra flerdagstilsyn ved GLØR IKS

Kontrollnummer: 2019.011.R.FMIN

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Tor Erik Aasen

Fra Fylkesmannen i Innlandet:
Stein Egil Granli

Andre deltagere fra virksomheten:
Inge Morten Haave
Tommy Nesbakk

Andre deltagere fra Fylkesmannen i Innlandet:
Line Andersen

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra flerdagstilsyn ved GLØR IKS 26. – 27. februar 2019. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Fylkesmannen i Innlandet avdekket 2 avvik og ga 2 anmerkning(er) under inspeksjonen.

Avvik:

1. Det er ikke utarbeidet eget overvåkingsprogram for sigevann, overflatevann og grunnvann. Gjeldende rutine for vannovervåking omfatter ikke undersøkelse av alle aktuelle stoffer jf. tillatelsens vedlegg 1, liste over prioriterte stoffer.
2. Det er ikke utført miljørisikovurderinger og ikke utformet miljømål i forbindelse med oppfølging og vannovervåking av sigevann, overflatevann og grunnvann.

Anmerkninger:

1. Sigevann fra deponi har ved flere tilfeller gått i overløp til resipient. Slike uønskede hendelser har oppstått ved store nedbørsmengder og stor snøsmelting samt ved strømbuud. Opplysninger peker på at det er stor belastning på pumpekum PK10.

2. Det har forekommet deponering av annen type farlig avfall i deponicelle for asbestholdig avfall.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

22. mars 2019

Stein Egil Granli

Tore Pedersen

dato

kontrollør

avdelingsdirektør

Fylkesmannen i Innlandet

Kopi av rapporten sendes til:

- Lillehammer kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: Renovasjonsselskapet GLØR IKS	
Organisasjonsnr.: 974632136	Eies av: 971041692
Bransjenr. (NACE-kode): 38.210 - Behandling og disponering av ikke-farlig avfall	

Kontrollert enhet

Navn: Renovasjonsselskapet GLØR IKS	Anleggsnr.: 0501.0030.01 0501.0030.04 0501.0030.05
Kommune: Lillehammer	Fylke: Oppland
Anleggsaktivitet:	
Tillatelse gitt: 14.12.2009	Sist endret:

2. Bakgrunn for tilsynet

Tilsynet ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven og i gjeldende tillatelser overholdes. Tilsynet er en del av Fylkesmannens risikobaserte tilsyn for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Utslipp til luft
- Utslipp til vann
- Deponering av avfall
- Påslipp av sigevann
- Behandling av avfall

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

GLØR IKS plikter snarest å rette opp avvikene som er beskrevet i denne rapporten. Fylkesmannen forutsetter at forholdene rettes opp slik at virksomheten drives i samsvar med krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven.

Frist for å korrigere avvik og gi tilbakemelding til Fylkesmannen er 12. april 2019.

Dersom avvikene ikke kan korrigeres og lukkes innen denne fristen, ber vi om at dere oppgir en tidsplan for korrigerende avvikene. Vi ønsker også en vurdering av de anmerkningene som ble gitt under tilsynet.

Fylkesmannen ber GLØR IKS å søke om tillatelse etter forurensningsloven for behandling av avfall i form av kverning av trevirke, hageavfall, restavfall og dersom det blir aktuelt, kverning av hardplast. Frist for å levere søknad er 15. mai 2019.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 5. februar 2019. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Fylkesmannen i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil GLØR IKS bli ilagt et gebyr på kr 98 400,- for tilsynet, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8. Dette tilsvarer gebyrsats 4 for flerdagstilsyn. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen i Innlandet. Fylkesmannen vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Fylkesmannen i Innlandet (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Det er ikke utarbeidet eget overvåkingsprogram for sigevann, overflatevann og grunnvann. Gjeldende rutine for vannovervåking omfatter ikke undersøkelse av alle aktuelle stoffer jf. tillatelsens vedlegg 1, liste over prioriterte stoffer.

Avvik fra:

- Avfallsforskriften kap. 9 § 9-4 og vedlegg III. Kontroll- og overvåkingsprosedyrer i drifts- og etterdriftsfasen.
- Tillatelse til mottak, håndtering og deponering av avfall for GLØR IKS, pkt. 2.10.2. Overvåking av sigevann, overflatevann og grunnvann.

Kommentarer:

Krav om etablering av overvåkingsprogram omfatter sigevann, overflatevann og grunnvann er fastsatt i tillatelsen og i avfallsforskriften kap. 9. Vedlegg III i dette kapittelet går nærmere inn på utforming av overvåkingsprogram. Miljødirektoratets veileder om overvåking av sigevann fra avfallsdeponier TA-2077/2005 bør benyttes for utforming av overvåkingsprogram, men vi legger til grunn at det ikke er tilstrekkelig å henvise til veileder for gjennomføring av prøvetaking. Den enkelte deponieier skal sørge for å tilpasse kontroll- og overvåkingsprosedyrene for sitt anlegg, både for vurdering av prøvetakingspunkter, prøvetakingsfrekvens, analysespekter mm. Rutine for å sikre at overvåkingsprogrammet er dekkende for det enkelte anlegg må også på plass, slik som at prioriterte stoffer i vedlegg 1 til tillatelsen blir vurdert og kartlagt.

I forbindelse med utarbeiding av et samlet overvåkingsprogram mener vi det også er grunnlag for å lage mer utfyllende rutiner for overvåking av sigevann, grunnvann og overflatevann. Rutinene bør omfatte nærmere beskrivelser av prøvetakingspunktene, nærmere stedsangivelse, beskrivelse for uttak av prøver, aktuelt utstyr mv. Det er også vesentlig at overvåkingen er systematisk.

Brannøvingsområdet på Roverudmyra må vurderes mht overvåking av avrenning. Det må avklares hva slags slokkemiddel som benyttes og hvor slokkevannet havner.

Avvik 2

Det er ikke utført miljørisikovurderinger og ikke utformet miljømål i forbindelse med oppfølging og vannovervåking av sigevann, overflatevann og grunnvann.

Avvik fra:

- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften), § 5. Innholdet i det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet. Krav til dokumentasjon.
- Tillatelse til mottak, håndtering og deponering av avfall for GLØR IKS, pkt. 1.6 Internkontroll.

Kommentarer:

GLØR IKS har under tilsynet presentert noen rutiner for overvåking av sigevann, rutine for overvåking av bekk og brønner og rutine for kontroll med overflatevann. Vi ser ikke at disse rutinene er basert på eller henviser til gjennomførte miljørisikovurderinger på det aktuelle

temaet, noe som vi mener at de bør. Med bakgrunn i kunnskap om innholdet i sigevann og overflatevann og eventuelle miljøeffekter som en konsekvens, må det forventes at GLØR IKS gjør nærmere miljøfaglige vurderinger og samtidig fastsetter miljømål for utslippene og for resipientene for dette vannet.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Sigevann fra deponi har ved flere tilfeller gått i overløp. Slike uønskede hendelser har oppstått ved store nedbørsmengder og stor snøsmelting samt ved strømbrudd. GLØR IKS oppgir at det har oppstått uventet stor belastningen på pumpekum PK10 i forhold til PK32, som begge belastes med sigevann fra deponi.

Kommentarer:

Fylkesmannen tolker ut fra de opplysningene vi har fått, at PK10 trolig er underdimensjonert mht de vannmengdene som tilføres. Vi mener derfor at GLØR IKS må avklare kapasitetsbehov ved PK10 og samtidig involvere Lillehammer kommune mht drift og vedlikehold.

Anmerkning 2

Det har forekommet deponering av annen type farlig avfall i deponicelle for asbestholdig avfall.

Kommentarer:

I samtale rundt deponering til celle for asbestholdig avfall kom det fram at annet farlig avfall ble deponert i denne cellen (veggplater fra tannlegekontor). Det ble foretatt en vurdering på tidspunktet for deponeringen, om at avfallet ikke var reaktivt med det asbestholdige avfallet. Fylkesmannen vil likevel påpeke at tillatelsens vilkår for deponering er tydelig på at kun skal asbestholdig avfall i cellen. Annet farlig avfall må derfor deponeres i egen celle basert på nærmere opplysninger om innhold og utlekkingspotensial mv. Vi viser her til avfallsforskriften kapittel 9, Vedlegg II. Karakterisering og kriterier for mottak av avfall.

8. Andre forhold

Påslippsavtale for sigevann

Det er ikke etablert avtale med Lillehammer kommune for påslipp av sigevann fra deponiet på Roverudmyra. Det er heller ikke etablert formelle avtaler mht drift og vedlikehold av pumpekummer PK10 og PK32 og eventuelle rørledninger som ligger inne på området til GLØR IKS. Kommunen ivaretar imidlertid driften og vedlikeholdet i dag. Fylkesmannen mener at GLØR IKS bør opprette kontakt med kommunen med hensikt å få på plass en påslippsavtale for sigevann samt en avtale om drift og vedlikehold av pumpekummer mv. Vi påpeker at det kom fram under tilsynet at pumpekum PK 10 har stor belastning og at det derfor behov for raske avklaringer knyttet til ansvarsforhold og vedlikehold for bl.a. å redusere risikoen for ytterligere overløp av sigevann.

GLØR IKS bør samtidig aktivt bidra til informasjon og avklaringer rundt ulike stoffer eller miljøgifter som slippes på til kommunalt renseanlegg. GLØR IKS bør i den forbindelse foreta egne vurderinger rundt behovet for eventuell forbehandling av sigevann før påslipp til kommunalt ledningsnett.

Kverning av hardplast og andre avfallstyper

GLØR IKS planlegger å påbegynne kverning hardplast og sende til avfallet til forbrenning på Trehørningen på Hamar. Årsaken er begrensede muligheter gjenvinning for denne avfallstypen og at det er betydelige utfordringer med deponering av visse typer hardplast. GLØR IKS ønsker samtidig å unngå å bruke opp kapasitet i deponiet dersom avfallet kan kvernes og forbrennes med energigjenvinning.

Fylkesmannen har undersøkt hva som er praksis i andre fylker mht kverning av hardplast. Tidligere vurderinger peker på at kverning av plast for å unngå unødig bruk av deponikapasitet er fornuftig og noe som derfor kan aksepteres, særlig med tanke på mulighetene for å utnytte en behandlet avfallsfraksjon til energigjenvinning. Kverning av ulike typer hardplast kan imidlertid gi et annet støybilde enn f.eks. kverning av trevirke. Fylkesmannen legger derfor til grunn at GLØR IKS må søke om tillatelse for denne type avfallsbehandling, noe som er i tråd med praksis overfor andre aktører i bransjen.

Fylkesmannen ønsker samtidig at GLØR IKS søker om tillatelse for annen type behandling av avfall som ikke allerede er omtalt i gjeldende tillatelse, dvs kverning av trevirke, hageavfall og restavfall.

Avklaringer – tillatelse for drift av bioceller

GLØR IKS har tillatelse fra 2009 for etablering og drift av bioceller. Fylkesmannen får opplyst at biocelle 1 ble avsluttet og gravd ut i 2015-16. Biocelle 2 er fortsatt aktiv og det pågår fortsatt uttak av deponigass. GLØR IKS ønsker dialog med Fylkesmannen om hvordan biocellen skal avvikes. Innholdet i cellen er svært sammensatt av ulike avfallstyper og emballasjetyper og det er naturlig nok høyt organisk innhold i biocellen. GLØR IKS vurderer på dette tidspunktet at utgraving og forsvarlig håndtering av avfallet i biocellen vil bli svært kostbart og et langvarig arbeid. GLØR IKS ønsker etter hvert en avklaring på om avfallet må graves ut eller om avfallet kan bli liggende i cellen og bli overdekt av andre masser.

Fylkesmannen gjør oppmerksom på at oppfølgingen av avfallsforskriften § 9-4 om forbud mot deponering av visse avfallstyper i utgangspunktet er svært restriktiv. Samtidig går det tydelig fram av tillatelsen fra 2009 at begge deponiceller for biologisk avfall skal graves ut og avfallet skal sluttbehandles. For at det skal bli aktuelt å vurdere om biocellen eventuelt ikke skal graves ut, må GLØR IKS gjøre nærmere rede for saken i en formell henvendelse til Fylkesmannen.

Avvanning av ristgods og sandfang

GLØR IKS mottar ristgodt og sandfang til deponi for ordinært avfall som en del av sin tillatelse. Tillatelsen krever at avfallet skal være avvannet før deponering. I mange tilfeller opplever GLØR IKS at det følger med mye vann med dette avfallet og at det har vært nødvendig å avvise avfall pga vannmengden.

Fylkesmannen ser positivt på et initiativ for å etablere et anlegg for avvanning av disse avfallstypene. Betingelsene for et slik anlegg vil bl.a. være krav om tett konstruksjon med mulighet for oppsamling og prøvetaking av vann før påslipp til sigevannsnettet. Dette er bl.a. viktig for å kunne dokumentere innhold i vannet samt å hindre uønsket tilførsel av fremmedvann til deponi.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for tilsynet var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Fylkesmannen

10. Informasjon til virksomheten

Regelverk som det ble informert om:

- Liste over prioriterte stoffer, prioritetslisten
- Faktaark M-297 I 2015 Gebyr ved kontroll